

14
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δελ. 1969/15-3-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Γερανάριον...
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἑπαρχίας ... Καλαμνητίας
Νομοῦ ... Βρινάτων
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ζαχαρίας
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... ἐπάγγελμα ... Διδάκτορας
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Γερανάρι - Καλαμνητίας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. ἔξ (6)
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Παπαγιάννης Βασίλειος

.....
ἡλικία... 78 εἰς γραμματικαὶ γνώσεις... Γερανάριον

.....
..... ἀγροτικῶν τόπος καταγωγῆς
..... Καλαμνητίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Η. δαμάσκηνα, περὶ καὶ γὰρ βοσκὴ καὶ τὰ πεδινὰ γὰρ βοσκὴ

Ἐπὶ τὴν αὐτὴν χωρίσται ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ἡ βοσκὴ ἐκείνη γὰρ ἐκείνη

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ... τὸ δάσος ἐκείνη γὰρ ἐκείνη Κοινότης. τὰ ἄλλα εἰς ἰδιότητα.

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ὅταν παρέρχονται τὰ γαμβρὰ φοιτῶντες περὶ οὐδὲν. ἔργα καὶ διακονίαν οὐκ ἐκείνη γὰρ ἐκείνη

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. οἱ κάτοικοι ἀσχο-
λοῦνται καὶ μετὰ τὴν γεωργίαν καὶ μετὰ τὴν κτηνοτροφίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. Ναὶ ἀσχο-
λοῦνται καὶ μετὰ γεωργίαν

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μετ' ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ..

Δεν ἐπύρηνον εἰς αὐτὰ οὐδὲν...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ..

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ..

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .. ἐπῆγαιναν διὰ ἐργα-
σίαν μόνον ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἠγρο...

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .. μόνον ἐπῆγαιναν
διὰ γεωργικὰς ἐργασίας

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

τὰ χωράφια παλαιότερον ἐλιπαίνονταν με ζωϊκὴν κόπρον βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων...

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ...

Χρητὶς λιπασμάτων ἐκιν. ἀρσ. τὸ 1950

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

Χρητὶς τὸ γεωργικὸν σιδηροῦν ἄροτρον ἀρσ. τὸ 1950

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Χρησιμοποιεῖται τὸ μονόφτερον βωμῶν, μόνον εἰς πλαινα χωράφια γεωργικῶν καὶ δάσους

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. βλαυρὸς	4. βλαυρὶ	7. γόνα	10.
2. εἴλερ	5. ὀνί	8.	
3. στρώβη	6. χιροκβε	9.	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)

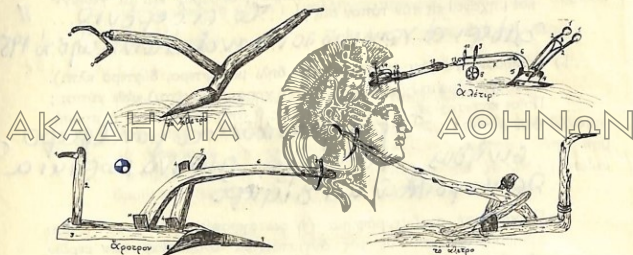
Απὸ τὸ 1965

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

Δεν ἔχει καθένας

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *ὅτι καὶ τότε*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Αὕτη ἦν ἀπὸ τοῦ 1955*
 στ' 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *τὸ ξύλινον ἄροτρον*
τὸ κατασκευάζουν οἱ περιβάλλοντες
τοῦ χωριοῦ μόνον τοὺς

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογράψατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 εξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>μικροῦ</i>	6. <i>παράθυρο</i>	11.
2. <i>πλατὴ</i>	7. <i>σταυρὸς</i>	12.
3. <i>σταυρὸς</i>	8. <i>αὐτὸς</i>	13.
4. <i>μικροῦ</i>	9.	14.
5. <i>πλατὴ</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἦτο ὕνι. εἶναι μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν. εἶναι διδερ-
νιο

ύνι

- 5) Προῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;...

εἶναι εὐρύστη

τὸ σχῆμα τῆς

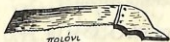
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

ἀπὸ ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)...

1. ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)...

πριόνι

ἀρίδι

ρίνι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διά τόν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ζυνωθὺς βόες, ἐπὶ ἀνέμῳ ἴηρον...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; *Παλαιότερα ἓνα ἐκχρησιμοποιεῖτο...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ζυγὸς εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός...

Β

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλας, πιζέ-
λια κλπ.) *Ο ζυγὸς εἰς τὸν ἄροτον εἶναι ἰσὺς*

ἢ εἰς τὸ ἐκχρησ. 2 μὲν ἐκχρησ. εἰς αὐτὸν μόνο.
Οὐνομαίει: ζεύλας, ζεύλας, λοῦρα, ζεύλα, ἀπὸ τῆς

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *Ζεύλα*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). *Λιγχείαι, κεντράρι, καὶ*

ἑνὲς ἐκ τῶν μὲν ἐκ κεντράρι μὲν
λοῦρα

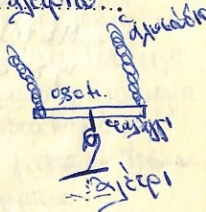
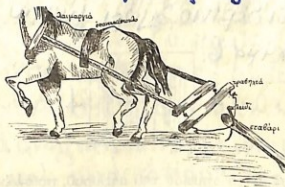
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Μετὰ τὸ 1850*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Πιναρί, κεντράρι, ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον....

Τὸ ζευγάρι μὲν ζυγισ-
μαὶ ἐπὶ ἀντραξίᾳ γὰρ τῶν βοδίων καὶ
ἀμφοτέρωθεν. Τὸ μέσον δὲ φέρει ἑνὸς ζυγίου
τὸν συνδέσμον μὲ τὸ μόνιμον χεῖρ...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας...

Σήμερα δὲ ἀροτρία-
ζομεν ἄνδρες, ἡλικιωμένοι, γυναῖκες, κῆρες ἢ
μορίκια βορμὰν...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Τὸ ἄροτρον γίνεται μὲ τὴν βοδία...

ὁ βοδίας φέρει τὸν συνδέσμον καὶ τὸν χεῖρ...
Μὲ τὸ βοδία γίνεται τὸ ζεύξιμον...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... Μὲ τὴν βοδία
γίνεται τὸ ζεύξιμον παραρτήνῳ ζυγῷ μὲ τὴν βοδία
βάσαν ἐπὶ ἀντραξίᾳ καὶ τὸν βοδία καὶ τὸν χεῖρ...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα; μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

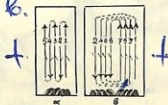
Τὰ βοδία κατευθύνονται μὲ σχοινί καὶ τὰ κέρατα
τῶν βοδίων μὲ τὸν βοδία καὶ τὸν χεῖρ...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μ.Ε. τὸ χωράφι ὁργώνεται καὶ γίνεται διὰ
αὐλακίες, ἀδελφές καὶ περιβόρτες ἐπὶ τὸν ὅσον

ἢ ὁργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Μ.Ε. τὸ βιβερίνιο χωράφι γίνεται περιφερειακῶς
ὡς τὸ σχῆμα β.

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὁργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὁργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριῆς, ντάμιες, θιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; ἢ καὶ τὸ ὄργωμα γίνεται
..... καὶ
.....
.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακίαν ;
..... καὶ καὶ
.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθειά νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;
.....
.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὁργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλάγιως, βαθιὰ κλπ.
..... γίνεται καθέτως καὶ ἀδελφές
0,25 καὶ ἄνωτερο
.....

Εἰς ποῖα ὀργανῶματα (σώματα) γίνεται χρῆσις τῶν τροπῶν τούτων ἢ ἄλλων. ... 2. ε. εἰς... α. ὀργανῶματα... γίνεται 2^ο ἄλλο, γότο, ἐν ὁδοῖς διακίετο, ἐν περὶ ὁδοῦ δόχη

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Ποσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Τὸ πρῶτον γίνεται εὐεργισμὸς καὶ γίνεται τὴν ἄνοιξιν τὸ δεύτερον. 2^{ος} διδάσκαλος καὶ γίνεται τὸ 3^{ον} ἐκτενερῶς καὶ γὰρ ἔσται.
Γιὰ τὰ ἀνοξιάσματα. 1^{ον} εὐεργισμὸς γίνεται τὸ 2^{ον} ἐκτενερῶς καὶ γίνεται τὸ 3^{ον} ἔσται.

[illegible]

Το χρώμα γίνεται διαφορετικό διαφορετικά χρώματα

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... Μόνο οὐδὲν ...
Χρ. οὐρα τοῦ ἰσίου καὶ διὰ τοῦ ἰσίου

— 9 —

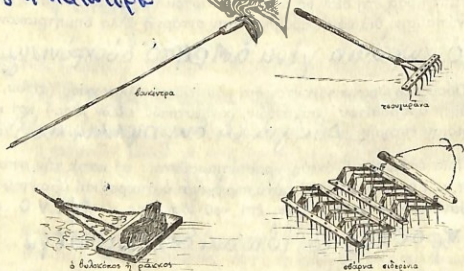
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

Μὲ τὴν βουκέντραν ἢ τὴν ἄλλαν ἔχει τὸ ἀκαρπιδότρον καὶ γὰρ τὴν νεκρὰ τὸ καρεῖ γιὰ μέλημα.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); γίνεται καὶ βάρνισμα.....
ὅταν δὲν γίνῃ καὶ τὸ χωράφι.....

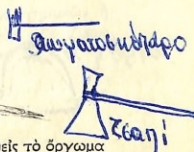
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Διὰ τὸ βάρνισμα γιὰ τὸ βάρνισμα καὶ τὸ
ἀκαρπιδότρον καὶ τὸ βάρνισμα καὶ τὸ ἀκαρπιδότρον
ὡς ἡ κατωτέρω

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κῆπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) ^{ζωήρα}
 γιὰ συντήρηση, ζωήρα γιὰ κούνημο, μαδίνω...
 καιροποιήσατο γιὰ συλλογὰ φασαριῶν, κρεμμυδιῶν
 καὶ ἄλλων

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

^{ζωνήρας, τὰ παιδιὰ τοῦ χωρικοῦ ἢ ἡ γυναὶκα}
 καὶ λέγονται... ψυχροκυλεῖ

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους...

^{τὰ προκίττα, πρῶτο εὐλαίμο διάβατο}
 ἔκαστον... ^{καὶ ὀσπρία} ^{Μετά ζιθοκάνιθρα καὶ ταχυ-}
 θρα καὶ ποτίσματα

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... ^{Σπέρναν γόνιο}

^{λίγα τριφύλλια}

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

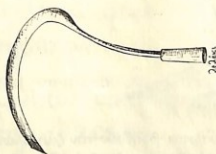
^{ἐγίνετο ἡ καλλιέργεια αὐτῶν}
^{ἐν αὐλάκια}

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) **Μ.δ.τὸ**
ὀδοντωδὸ δρεπάνι καὶ γὰρ λεγέται

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

ἐν τῇ τῇ ἀνωτέρω δὲν ὑπάρχει ἄλλα
εἶδη

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). **Μ.δ.ν.ο. γὰρ**

τὴν κοσίδα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). **τοῦ**

δρεπανιοῦ ἐν τῇ ὀδοντωτῇ αὐτῇ καὶ λεγέται
εἶναι κοσίδα

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; **Μ.δ.**

ἐν τῇ καὶ τῇ λεγέται ἐκεῖ παλαιὰ γὰρ πο
αὐτὴν τὸ εἶδος ἐν τῇ λεγέται κοσίδα

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) οἱ γεωργοί

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ὁ θερισμὸς ἐν τῇ αἰ. π.κ. χεῖρα

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. περίησαν, ὑποήσαντες, ὅταν εἶναι μαζὶ τὸ βλαστόν

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ἐν τῇ αἰ. π.κ. ὄνεια

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι αἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; οἱ ἴδιοι θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ χερίες

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ ἰδιασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) οἱ χερίες τοποθετοῦνται μία-μία ὅπως θερίζονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; ... *Λέγεται γὰρ ἐν τῇ προσηφ. βιβλίῳ ὁ θερισμὸς νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τρίτη ἢ Παρασκευῇ*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ... *Τραγουδοῦν διὰ φορὰν τραγούδια πρὸς θερὸν. Αὐτὰ λέγονται «θεριστικά»*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

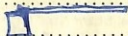
Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλα τι ἔθιμον. ... *Ὅπου εἰσὶν οἱ κερῆς ἀπὸ τὸν θερισμὸν καὶ ἀπὸ τὸν σταυροειδῶς ἐγνατο κερῆν διὰ νὰ κἀν ἡ γῆ καὶ νὰ πῶσαι γῆνιμα. Αὐτὸ μένει εἰς τὸ χωματὶ καὶ εἰς τὸ ὕψος νὰ τὸ βῶν ἐπὶ τὴν γῆν.*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *Ὅταν ᾖ ἡ βία τῆς ἡμέρας ἡ θέρμη θέρειν καὶ ἡ βία δέναν οἱ ἄνθρωποι*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Ὁταν ἀναβῇ
ριζαν οἱ τσούροι καὶ τὸ χερὶ τὸ 1899 καὶ
εἴτε καλλιέργειά ἡ παλαιά. Ἡ βάρδα ἀρτι-
ξεῖ ἀπὸ τοῦ 20. Μαρτίου.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *τὸ βγάλισμα τῆς παλαιάς
γίνεται μὲ τὴν τσάλην.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Παλαιότερον καὶ
τώρα ἡ διατροφή γίνεται μὲ σανόν. Φυλάσσεται
μὲ τὴν κοβιδά τὰ κλάκια. Σπράινεται
βιόρτιο ἐπὶ τὸ χερὶ. Σπράινεται καὶ μετὰ
τὸ ξηρᾶν ἐξωτερικῶς ἀπὸ τὴν ἀροθήν.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). ... *τὸν 15. Μαΐου μὲ τὴν κοβιδά.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τὸ φύλλα μὲ δισκίον
ἐξισοῦν εἰς ἐξίσον

 δισκίον εἰς ἐξίσον
ῥυθμό
Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Με...

ταύρα καὶ βόα ἀλάνια κοντὰ πρὸ χωριό.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Μαρίττα

Τα ποὺ καὶ πρὸς τὰ θεμωνιὰς εἰς αὐτὰ
οἱ δισκίον
ὁ θεμωνιάς

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; Πανιότε

ἐκφορὰν ἀλάνια καὶ βούκκι στῆλαι
ὅπου οἱ δισκίον

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Τὸ ἀλώνι ἐκφύκει μὲν

ἐξω ἀπὸ τὸ χωριό / εἰς αὐτὸ ἀλάνια

- 5) Τὸ άλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *ὅταν εἶ
μερὲς εἶναι τὸ διπλὸν διῶνι.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ άλῶνισμα καὶ πότε λήγει ; ... *τὸ διῶνισμα
ἀρχίζει ἀπὸ 20 χρονῶν καὶ ἔχει # 15 ἡμέρας.*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... *ἀπὸ 10 χρονῶν καὶ
χωματάλωνο καὶ πετράλωνο με βουνίτις.*

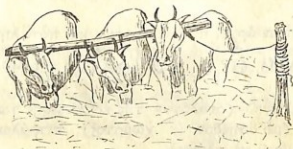
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ άλῶνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
άλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... *ἀρχίζει με βουνίτις ἀπὸ
πρῶτα καθαριότητος καὶ ἐκαστον ἔτος.*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐγὰρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... *πρὸ τῆς ἀρχῆς
εἰς πρῶτο διῶνισμα ἀρχίζει με 15 χρονῶν
τὸ καθαριότητα.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ άλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμό; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Τὰ σταχύια τοποθετοῦνται ἐξ ὑψους μετὰ
ἐπὶ χυλο πρὸς τὴν κέντρον.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἄλωνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλω-
νιῦ ξύλινος στῦλος, ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς
στρουλούρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

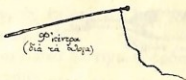
Τὸ ἄλωνισμα γίνεται ἐκείθεν μετὰ βοδία καὶ
αἰετα, ἡ δὲ κέντρον μετὰ τὸ ἐκτενερὸ
ὡς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἄλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἄλωνιῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα). Τα βοδια
τα βλεπουσε με πυρο κυμα. Τα εχουνι δεινεται στο εδ
δενυερο σταθερα και τον πυλινον του βοδιου που βρισκεται
με το εδωλο. Διδιαγουληται σε ιερτερη εζημιση.
Το εδωλο και σταθερα. Μονω δεινεται στο εδωλο και
κατα την

στικόν μηχανήμα, ἡλκώς καὶ ἡ φθορὰ καὶ τὰ σπέρμα (κοιλία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχῶν τούτων; **Δερμιογοροίται ἐν ὅναις καὶ ἡ δαυρὸν ἡ.** Αὕτη εἶναι οὐδὲ μακρὴς βανίδες ἡν ὡς κίττω γέφυρος κίττω δὲ πρὸς τοῦ χαμαρίνα. **Δερμιογοροίται** ἐν κίττω διὰ τὰ βιότριά καὶ κρύβρια....
- ἡ προφύεται αὐτῇ γίνεται τοῦ αὐτοῦ γένους...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἁλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἁλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἁλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... λέγεται ἓνα ἁλωνί
καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν θάβονται ἓνα ἁλωνί.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἁλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λέγεται ἁλωνί

- 17) Ποιοὶ ἁλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετ' ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἁλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἁλωνιστὰς καὶ ἀγωνιστὰς) οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἁλωνισμόν ... οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ βοῦν καὶ οἱ ἄλλοι βοσκόμενοι καὶ οἱ ἄλλοι βοσκόμενοι.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετ' ἑκάστου καὶ μετ' ἁλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετ' ὀνδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετ' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἡγήσαντο τὰ βουμπόδια.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; ... λέγεται βουμπόδιο καὶ εἶχε μῆκος δύο περίπου μέτρων ἢ ἑξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα καὶ πλάτος ἑξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).

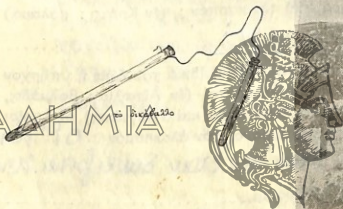
Τὸ κοπάνισμα γίνεται εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν. Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπύλο εἰς τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

κόπανος στρογγυλός

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ... *Συνήθως γίνεται ἐν οἰκογενεῖα καὶ παρὶς κορμῶν σπέρνον καὶ ἄλλους συγγενεῖς καὶ γείτονα παρ' αὐτῶν.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυνες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ῥάκη ἐξ ἐξηγμένου ἡμερῶν ἀπὸ τῶν σταχύων. Περὶ τὸν ἔκτα βίου ἡμῶν. Στοιχῶν. ἡμῶν. ὁ ἀπὸ χωρὶς τοῦ. μαρτυρῶ. ἀπὸ τῆς μαρτυρίας.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

no x i

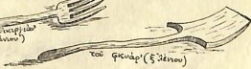
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

κατὰ τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς. κατὰ τὸ 1955

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

καὶ ἐξ ἐξηγμένου ἡμερῶν ἀπὸ τῶν σταχύων. Περὶ τὸν ἔκτα βίου ἡμῶν. Στοιχῶν. ἡμῶν. ὁ ἀπὸ χωρὶς τοῦ. μαρτυρῶ. ἀπὸ τῆς μαρτυρίας.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο...

το... λαμβάνει
ἐπειὶ ἐκείνη ἐλαίμνηξ καὶ τὸ... λαμβάνει
ἐν αὐτῷ...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... καὶ ἀρχὴν μετὰ τὸν καρποχόην καὶ γὰρ μετὰ τὸν βολοφύλλον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

καὶ... ἄνδρες καὶ... γυναῖκες...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τὸ... γίνεται ἐν αὐτῷ...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

20. x 1

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

δερμονίζεται ὁρς ... δ. καρπός

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

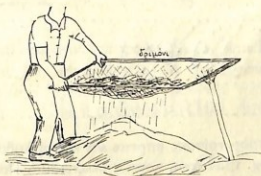
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο· πάλαιο δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀφύλος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... *ἐν τῷ δερμόνι*...

*... γὰρ τὸ δερμόνι καὶ γὰρ τὸ λίχνισμα αὐτοῦ
... γίνεται μετὰ τὴν ἐκκρίσιν καὶ τὴν ἐκκρίσιν καὶ
... τοῦ ἄλλου...*

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

*Μὲ τὸ ξυλόπτερον
μακρὴν βάρη ὡς τὸ ξυλόπτερον
... Μὲ τὸ ξυλόπτερον καὶ τὸ ξυλόπτερον
... ὡς τὸ ξυλόπτερον καὶ τὸ ξυλόπτερον...*

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... ὡς τὸ ξυλόπτερον...

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰσπραξίν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... εἰς τὴν ἀχαρῶνα ...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου γίνεται ἀπὸ τὸ
... ἐκ τῶν ἀριστερῶν γίνεται ἀπὸ τῶν δεξιῶν.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

Πρὸ τοῦ θερισμοῦ ἀναρτᾶται ἐπὶ τῇ θύρᾳ
ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν γίνεται ἀπὸ τῶν δεξιῶν.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται, πρὸς ποῖον ἀκρόαν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Ἡ πλεκτὴ αὕτη λέγεται ὡς ἡ πλεκτὴ αὕτη ποῦ φυλάσσεται, πρὸς ποῖον ἀκρόαν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Φωτιάς ἀνάβαν μόνο τὸ βράδυ τῆς
παραμονῆς τῆς Πρωτοπαρασχῆς (31 Δεκεμβρίου)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

ἀνάβαν τὸ βράδυ ὥρα 6 π.μ. κατὰ τὴν
31 Δεκεμβρίου ἐπὶ τὴν ἑσπέρas τῆς 31 Δεκεμβρίου.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.) λέγεται
Πυρκαϊά ή εφιαλίδρομα

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ; ...
Παιδιά βωλόν' ήλικιοι. ... ε

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; ... ε ... κομητιό-
που από εή πόρτα δαυόδη, περιόκη.
Αυόγη φέρουν και λόγια από πό κηρι-

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Η συγκέντρωση γίνεται έξω. Χτυπάει ένα
παιδί ένα κομμάτι από ένα παρασκευασμένο
ξύλο σε ένα καλάμι. Αυόνη τα άλλα και συγκέντρω-
ται. Τα άλλα έρχονται εν χορή πάνε για να βοηθήσουν.

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κράτοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα ... Όταν ανάψη ή φωτιά

τά παιδιά παίρνουν χορεία άναμμένα και κίον
κόμματα μέ κηρύττουν ή κηρύττουν. Ένας από όσους
χτυπάει βωλόν' τα κομμάτια από ήχον
μαζεύει.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

Κάνουν διάφορα πηδήματα από απόρη
φωτιά από ή βωλόν' τα παιδιά. Αυό εφιαλ-
βωλόν' όσα χερών και μέτα κηρύττουν και
ένε παραφύδια.

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γερμ. Θεωρ. I, 14 / 1970.

Γερ. 1

Εν Γερμανίᾳ τῇ 15-3-1970

Πρὸς
Κόιν. μ. Περισταχένον
τῶν Κέντρων Ἑβραίων τῆς Ἑλληνικῆς Παιδαγωγίας
ἐν Αθήναις

Ἢ ἔγωγε οὐκ αὖτις καὶ ἐπρόκειτο φῆν, ἐκκημένως,
ἐρωτηματολόγιον, περὶ γλωσσικῶν ἐργασιῶν, ὁποῦτος
ἐκπετυχημένον

προσέβη ὑμῶν, ἐκτενὴ περιγραφή τοῦ ἀφρο-
νισμοῦ καὶ ἡλικίας τοῦ ἀφρο-
νισμοῦ.

Φωτογραφία δὲ ἀφροσύνης εἰρηστέον, ὅταν δὲ κα-
τασκευάσῃ, ὁ καὶ οὐδὲν εἶναι ἐκτενὴ περιγραφή.

Μορὴ κυρίως
Ζαχαρίας Τζ.
Σιδάκης
Γερμανο-Μαγνητός.

ΛΙΓΑ ΠΑ ΤΟ ΓΕΡΑΚΑΡΙ.

Βρίσκεται στο Νομό Τριφυλίων στην Επαρχία Κα-
 αργίας, και πάνω στις βορειοδυτικές πλαγιές
 των Αντικασίων σε ύψομετρο 750 μ. Έχει διαήκου-
 ουνότητα με πληθυσμό 560 άτομα. Για την
 ύψους του δεν υπάρχουν σαφείς πληροφορίες.
 ενώς λέγεται πως μέσα το 1850 στη σημε-
 νή θέση υπήρχαν λίγες καλύβες που απο-
 λυσαν τον πυρήνα του χωριού. Με την προ-
 κληση της Θεσσαλίας στο έλεύθερο Έλληνι-
 ο κράτος και το Γεράκι απόκτησε την
 λευθερίαν. Λέγουν, ότι οι Τούρκοι έφυγαν
 από το χωριό το 1848. Έχει παλαιά Έκκλη-
 ςία χωρίς να παρουσιάζει και το αξιολο-
 γικό από αρχαιολογικά ή δημογραφικά
 στοιχεία. Το σχολείο υφίσταται το 1959. Αρ-
 ατο ή οργανωμένο είναι 3/ δέσιον αλλά
 λειτουργεί ως 2/ δέσιον. Οι κάτοικοι είναι
 Έλληνες και σχεδόν όλοι Έργατικοί. Πολλοί νέοι
 σπουδάζουν και διαμένουν για την ύψη-
 λην απόδοσιν στις σπουδές τους. Πολλοί επι-
 σης από τους κατοίκους έχουν αποδημή-
 σει για την Δυτική Ερώση. Συμμετέχει
 το χωριό έχει πολύ καλή. Τρεις φορές
 την ημέρα έρχονται λεωφορεία του Κ.Τ.Ε.Π.
 Τριφυλίων. Επίσης έχει πληθυσμιακή από το
 1968. Το ποσοστό του χωριού είναι όμοι-
 ο. Είναι υψόμετρο στο όριο δύο χιμά-
 ρων. Προς ανατολάς απλώνονται πλαγιές με
 βρύς και όξιες που την Άνοιξη με το

ὁ καὶ ἀνοιχτὸ πρᾶσινο ἀποτελλόν ἕνα
μα τῶν ὑφθαλμῶν. Ἀντιδρᾶ πρὸς τὴ δύ-
τὸ τοπίο εἶναι ξερὰ. Λόγοι γυμνοὶ
σκούρους βράχους. Ἐξ αὐτῇ τῇ φυσικῇ
κρίσιν περνᾷ τὴ ζωὴ τοῦ τοῦ κυρίου καὶ
αὐτὴ καὶ ἔδρα διατηροῦνται αὐτὰ
νόθεντα ἀπὸ τὴν γενεομανία τῶν καπνῶν
αὐτῶν.

οἱ οἱ κατὰ τοὺς διατηροῦν τὴν φυσιογνω-
μα τῆς φυσικῆς καὶ μὲ ὅλο τὸν πλοῦτο τοῦ
αἰμοῦ καὶ πολιτισμοῦ.

ΖΑΓΓΑΝΑΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ
(ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΡΑΝΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ)

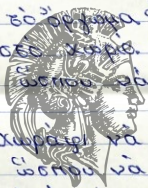
1- ΟΡΓΑΝΟ - ΕΠΟΡΑ

ΖΑΓΓΑΝΑΞ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ

ΜΟΛΙΣ Ο ΧΙΝΟΠΥΡΟΣ ΜΑΝΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ
ΤΟΥ ΚΑΙ Η ΧΉΣ ΔΕΚΤΗ ΔΟΥ-ΒΡΕΙΣ ΕΥΕΡΓΕΤΙΜΕΣ
ΒΡΟΧΕΣ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΒΟΛΙΑΣΟΥΝ ΤΑ ΣΥ-
ΝΕΡΓΑ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ. ΜΑΣΤΟΡΕΥΟΥΝ ΤΑ ΞΥΛΑΓΕ-
ΡΑ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΥΜΟΥΣ ΤΑ ΟΥΝΙΑ,
ΔΟΥΜΙΑΣΟΥΝ ΤΟ ΑΣΦΑΛΟΣΙΔΕΡΟΤ ΣΩΗ ΒΟΥΜΕΝΤΡΑ
ΚΑΙ ΡΙΝΟΥΝ ΠΛΕΙΟΤΕΡΟ ΚΑΡΤΙΟ ΣΤΑ ΒΟΔΙΑ ΝΑ
ΔΥΝΑΜΩΣΟΥΝ. ΤΟ ΠΡΩΤΟ, ΤΑ Ο ΘΕΟΣ ΔΩΣΕΙ ΤΗΝ
ΗΜΕΡΑ ΟΛΟΙ ΓΙΑ ΤΑ ΧΩΡΑΦΑ. ΟΛΟΣ Ο ΤΟΠΟΣ ΣΥ-
ΝΕΡΓΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΑΛΑΧΗΤΑ,
ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΠΕΡΝΟΥΝ ΤΟ ΧΡΟΝΟΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΟΥ-
ΡΑΝΙΑ. ΈΝΑ ΠΟΛΥΝΟΟ ΜΕΛΙΣΣΟΛΟΙ ΑΠΟ ΧΩΡΙΟΥΣ.
ΜΠΡΟΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΑ ΧΑΙΔΟΥΡΑ ΦΟΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ
ΤΡΟΜΑΔΕΣ, ΤΟ ΣΑΝΟ, ΚΑΙ ΤΟ ΞΥΛΑΓΕΡΟ. ΚΑΙ
ΔΟΥΛΟΥΘΟΥΝ ΤΑ ΒΟΔΙΑ ΑΡΧΑ-ΑΡΧΑ ΜΕ ΚΕΙΝΟΝ ΤΟΝ
ΑΝΕΞΕΡΕΥΝΗΤΟ ΣΤΟΧΑΣΜΟ. ΦΘΑΝΟΥΝ ΣΤΑ ΧΩΡΑΦΙΑ
ΞΕΦΟΡΕΥΟΥΝ ΤΑ ΣΑ. ΖΕΥΟΥΝ ΤΑ ΒΟΔΙΑ ΣΤΟ ΞΥΛΑ-
ΓΕΡΟ. ΔΕΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΡΙΧΙΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΡΑΤΑ
ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΚΑΤΕΒΟΥΝΟΥΝ, ΣΑ ΔΑ ΧΙΝΗ ΤΟ ΟΡΧΩ-
ΜΑ. ΥΣΤΕΡΑ ΟΔΗΓΗΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΣΥ-
ΝΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΑ ΚΑ-
ΝΟΥΝ ΕΥΛΑΒΙΑ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΤΟΥΣ. ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΔΟΥΛΕΙΑ
Ο ΞΕΥΧΟΛΑΕΤΗΣ ΠΑΣΙΧΑΡΟΣ ΟΔΗΓΕΙ Ε' ΑΛΕΞΕΡΙ ΠΟΥ
ΤΟ ΣΕΡΧΟΥΝ ΚΑΡΤΕΡΙΑ ΤΑ ΒΟΔΙΑ. ΤΟ ΟΥΝΙΟΧΙ-
ΖΕΙ ΤΗ ΨΕΣΜΟΠΛΥΜΕΝΗ ΠΕΒΣΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣΦΑΣ
1 ΕΙΝΑΙ Η ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΠΛΑΙΑ ΜΕ ΣΧΗΜΑ Γ ΠΟΥ ΒΑΖΟΥΝ ΜΠΡΟΣΤΑ
ΣΤΗ ΒΟΥΜΕΝΤΡΑ.

γῆς. Αὕτη δείχνει τὴν ὁλοκαύστη ἀφράστη θωρία
 τῆς σκίς ἰσχές πρῶτες αὐτίνες τοῦ ἡλίου
 μαζί με τίς μυριάδες τοῦ θιόξειου υἰοῦ
 τῆς. Τὰ βόδια πάνθ' ἔχρη τὴν αὐρή τοῦ
 χωράφιου καὶ ξαναχυρίζουν. Αὐτὸ τὸ μέρα-δὺ
 δε συνεχίζεται μέχρι τὸ μεσημέρι. Τώρα τὸ
 χωράφι ἔχει ἀλλάξει τὸ περιβάλλον ὅψη.

Ὁ γεωργὸς ἀφήνει τὰ βόδια τρεμένα στήν αὐ-
 ρή καὶ τὰ ρίχνει σανὸ νὰ ψάχνε. Αὐτὸς ξε-
 υπεμάει τὸν τρουβά ἀπὸ τὸ δένδρο, βγάζει
 τὸ ψωμί καὶ τὸ τυρὶ ἀπὸ τὸ τυροψαί² καὶ τρώει.
 Ἄφου ξεκουρασθεῖ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τὰ ἀρχίζει
 πάλι μέχρι τὸ βράδυ τὸ ὄργωμα. Ὅσοι γυρί-
 ζουν τυραγλισμένοι σὲ χωριό. Τὸ ὄργωμα συνεχι-
 ζεῖται καὶ ἄλλες μέρες, ὥσπου τὰ τελειώσουν ὅλα
 τὰ χωράφια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μπορεῖ ἓνα χωράφι νὰ τὸ ὀργώσουν μιὰ-
 δὺ καὶ τρεῖς φορές, ὥσπου νὰ γίνη ἔτοιμο γιὰ
 σπόρο. Ἐπὶ μεθαξὺ ἀπὸ τὸ καλοκαίρι ἔχουν ρί-
 ξει σὰ χωράφια τους ὅλα τὰ κότερια ἀπὸ τὰ
 μεγάλα καὶ τὰ μικρά ζῶα.

Τὸ ὄργωμα ἀπὸ τὸ 1950 καὶ ὥστε δὲ γίνε-
 ται μόνο με τὰ βόδια, ἀλλὰ καὶ με τὰ ἄλογα.
 Συνήθως ὅμως τευχάρη με ἄλογα λίγοι ἔχουν
 σὲ χωριό, γιατί εἶναι πολυέξοδο.

Ἐπὶν ἀρχὴ τοῦ 'Αι Δημήτρη εἶσαν ὁ και-
 ρὸς εἶναι εὐνοϊκὸς γιὰ σπόρο δι' γεωργοί
 ἀρχίζουν. Φορβώνουν πάλι τὰ γαϊδούρια με
 σιῶρι (τὸ κριῶρι καὶ τὴν βρώμη τὰ σιῶρινα
 τὴν Ἀνοιξή) παίρνουν καὶ τὰ λιγίσματα (ἡ
 2 τυροψαί = μικρὸ δέρμα ἀπὸ κατσίκα, πού μεθαβάζουν
 τυρὶ

χρήσθους άρχισε από το 1960 και ίδια
 για τα χωράγια. Φθάνουν στή ντάμας μου
 να σπείρουν γέτα. Ο νιός έβοιράζει τή σβάρνα
 που είναι συνήθως πολλές βατσινιές μαζί ή
 βελουτάια σιδερένια και τή ζέυει σά ζωντα
 νά. Ο γεροντότερος με τή πέτρα, μου τον
 διακρίνει χωρίζει το χωράφι σε σκουριές, κότερα
 σπέρνει το σιτάρι σά με το χεράκι. Ρίχνουν και
 τα λιπάσματα και με τα πέτραει ή σβάρνα και
 παρακάνει. Ο σπόρος δά ακολουθούν τους άδη-
 ριτους νόμους της Δημιουργίας.

Η σιάνη του γεωργού δά βρίσκεται
 έλο το χειμώνα σά. σπαρτά, αν δά ευδών-
 οουν καλά, μή τα περάσουν οι πάχοι. Με το
 άκρο νάρι των φύων δά πιάει ή χέρος νά
 τα ραντίσει. Αρχότερα σά ρίσα του Άπρι-
 λι δά άρχισαν το βοβατορά. Όλα τα ζιζάνια
 οι χρούβες ή έχυαση, δά άχρηστούταρα δά τα
 βράζουν οι γεωργοί με τα χέρια τους,
 για να μεστώσουν καλύτερα τα σπαρτά.

Έπίσης στή άρχή του Μάρτη άρχίζει
 το όργωμα για τα άνοιξιότιμα. Συνήθως
 σπέρνουν τότε τή βρώμη και το κριθάρι.
 Άκόμη έβοιράζουν τους αήτους για τα υπ-
 νεύτιμα ή για πατάτες.

ΖΑΓΓΑΝΗΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ

3 ντάριμεις. ή μία σιβάρια, μία άνοιξιότιμα και
 μία άχρανάμανση.

Ἀρθροποιον διμοιουθεν κατὰ τὴν

12-6-1969 ἐφ' ἣν «ΕΡΕΥΝΑ» ἐρικύβην

ΕΡΙΣΤΗΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ

ΣΑΓΓΗΛΛΑ ΤΗΕΙΑΡΑ

λαός μας ἔχει χαρίσει διὰ τοῦ ὀνόματι σὸ μῆ-
ν Ἰούνιο καὶ Ἰούλιο, ἀνάλογα μὲ τὰς δουλείας ποῦ
ἀνέι κατὰ τὸν καιρὸ αὐτό. Τὸν Ἰούνιο τὸ λέει
ἐριστὴ γιατί θερίζει τὰ σπαρτά καὶ τὸν Ἰούλιο
αλωνάρη γιατί ἀλωνίζει.

Στὸ ἀλήθεια ὁ Ἰούνιος εἶναι ἀφιερωμένος σὸ θερό-
νιὰ πολὺήμερη βαριά δουλειά καὶ ὄμορφη μαζί. Τοῦ
το σὸ μῆνα σύθαμπα αἰόμα ὅταν ὅλα τὰ σπαρα δά-
τιορποῦν τὴ μαρμαρυχὴ τους, σὸ χωριὸ ὅλοι σὸ
πόδι. Ἄνθρωποι καὶ τῶα γὰ τὸ θερό. Μπροστὰ οἱ γυ-
ναῖκες μὲ τὰ παρδαλὰ μαντῆλια σὸ λαιμὸ καὶ τὸ
δρεπάνι σπὸν ὦμο. Ξέπρω οἱ ἄνδρες μὲ τὰ τῶ-
ντα καὶ παραπῶα κομπούρια οἱ γερά. Φτάνουν
τὰ χωράφια, μιά θάλασσα χρυσαφένια ποῦ σιγο-
κυματίζει σπὴν ἀνάσα τοῦ πρῶνου ἀέρα καὶ ἀρ-
κίζει ἡ δουλειά. Θερίζουν σβέλτα οἱ αἰγερὸμορμες καὶ
πίσω τους ἀφήνουν τὰ χερόβουλα. Νά ὁ νοικοκύρης φτιά-
τὰ δεμάτια. Κατὰ χερόβουλα καὶ δαμάτια. Ἀπὸ δῶ
καὶ ἡ φράση τῆς κατάρης: «Καὶ γὼ καὶ χερόβουλο
καὶ σὺ καὶ δαμάτι». Ὁ ἥλιος, σφαῖρα χρυσοπόρφυρη
ποῦ στριφοχυρίζει μισότρελλη σὸ αἰρουοῦρανο θρῆκε σπὸν
θεριστὲς καταμεσίς σὸ χωράφι. Τώρα τὰ τραγούδια τῶν
γυναικῶν σμίχουν μὲ τοῦ τσίτσιτα τὸ υλαφάριαμο τὸ-
νο, τοῦ ἀπιδόνιοῦ τὴν πολὺηχη ἀνάσα, τῆς γίδας τὸ
βέλασμα ποῦ εἶναι δεμένη σπὸν ἴσιμο καὶ κᾶνα ἄγριο
γαῖουρα γαῖουριοῦ συνθέτοντας μιά ἀλλόμορφη ἀπὴχηση.
Τώρα σὸ χωράφι τὰ δαμάτια τανθοὶ πεδαμένοι σεραφ

πῶτες ἔσοιμοι καὶ δώσουν τὴν σάρκα τους γαία
 τοὺς Ἰωντανούς. Οἱ γέροι βρέχουν σπὴν γούρνα τὸ δεμα-
 τιὸ καὶ τὰ μισρά μὲ τὰ φσιέλια πᾶνε σπὴν παρα-
 κάτω βρυσομένα γιὰ νερό. ἤμα μᾶνα δὲν πάει τὸ τὰ-
 ζουν μιόλας;

— «Θά ὄησ καυλούρια ἔφτάζυμα, σιμίτια ἰαχαρένια. Καὶ
 θαῦτο ροβολᾷει τὸν κατήφορο. ἤραξε ὁ ἥλιος σπὸν ἀφαλό
 τοῦ οὐρανοῦ καὶ κάτω ἀπ' τὸν βαθύσυμο τῆς βελανιδιάς
 οἱ θεριστὲς κατὰμοποι ὀρέχονται τὸ σιμορδάρι. Τριμένο
 σιμόρδο, ψωμί νερό, ἀλάτι, καὶ ζῦδι. Ἴσως μονάχα τοῦτο
 τὸ κρᾶμα μπορεῖ νὰ χαρίσῃ λίγη ὀροσιά τοῦτεν τὴν
 φαρμακερὴ ὥρα πού τὸ κοπύρι ψαίνει τὸ ψωμί. Ξαπλώνουν
 λίγο καὶ τὸ ἀπόδιομα τὸ ἴδιο ἄερο, θέρο ἀπόνα χωράφι σπὸ
 ἄλλο. Τελείωσε πιά ὁ θέρος καὶ τὰ δέματα ἔρχονται
 μὲ τὰ τὰ σπὰ ἄλωνα πού εἶναι μαλασσάματα μὲ ψωμιά
 λίες. Ὑστερὰ θά στηθοῦν, σὶ θυμωτὲς ψηλές ἰανδιές, ἀχέρ-
 κες, ἴδια σπιτουάλυβα, ὥσπου νὰ ἔλθουν ὁλὰ τὰ δέμα-
 τια καὶ ἀπ' τὸ μαυρύτερο χωράφι ἔλθε ὁ κλωνάρης. Ξαπλῶνο-
 νται κατὰχαμα σπὸ ἄλωνα γδυτὲς οἱ θυμωτὲς καὶ πᾶνω
 τους βίαια θά περάσουν τὰ ἄλοχα ἢ τὰ βόδια. Θά μά-
 νουν τίς σάρμες τους ἀπειρους κούλους πυνηχημένα ἀπὸ
 τὸ καμουτσίμι τοῦ νοιμουῦρη καὶ τὴν ἄγρια μονό-
 τονη κραυγὴ ὀπλα-ὀπλα-ὀπλα, ὥσπου νὰ γίδουν λυῶμα
 «Ἡ κυρά τὸ μεσημέρι θά φέρῃ μαχειρεμένο κούμουσα πα-
 χύ. Κότα λίττα τὸ γενάρη-κούμουσα τὸν «κλωνάρη»
 Τὰ Ἰωντανὰ θά ἀνασάνουν λίγο καὶ θά πιοῦν ἔφρωμέ-
 να μουβάδες νερό. Τὸ βράδυ τὸ λυῶμα θά μαδευτῇ ἕνα
 σταρένιο ἀνάχωμα ἀπ' τὴν Ἀνατολή πρὸς τὴν Δύση καὶ
 ὁ παππὸς θά τὸ σταυρώσῃ. Μόλις ὅμως ψυσήζῃ τὸ ἀ-
 πόγειο τὰ τυλόψιαρα ἔσοιμα. Ἀρπάζουν τὴν λυωμένη σάρ-

4
μα τῆς θυμωνιάς, τῇ ἐαρολᾶνε ψηλά. Αὐτὴ τρανέσ-
ται ξεδιπλώνεται. Φεύγει τὸ ἄχυρο καὶ τὰ σιτα-
ρόσπυρα πέφτουν ἴσα καὶ τῶ κομμάτια χρυσοῦ ὕστερα
δὰ μωβαλινῇ σὲ ἀμπάρια καὶ ἀπ' εὐεὶ σὲ νερό-
μυλο τὸ κέντρο τοῦ ὑπαίθριου κοσμοπολιοῦ. Σὰν
δὰ ἔρδῃ τὸ ἄλγος δὰ γίνῃ τὸ πρῶτο ἀφρό-
πλαστο ψωμί τῆς νέας σοδειᾶς. Οἱ λυγροκόρμες
χωριατοπούλες δὰ πάρουν λίγο ἀπ' αὐτό, ἄχνιστό
ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ ἴσια γιὰ τὴ βρύση. Ἐκεῖ
δὰ τὸ βάλουν γιὰ νὰ τρέχουν τὰ ἀγαθὰ τοῦ
σπιτιοῦ, ὅπως τρέχει τὸ νερό τῆς βρύσης.
Αὐτά γιὰ τὸν Θεριστὴ καὶ τὸν ἡλωνάρη.

3)

ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ

Προπολεμικά ὑπῆρχαν πολλά ἀμπέλια σὲ χωριό
Σήμερα ὅμως λίγα ὑπάρχουν καὶ αὐτὰ δὲν ἱμο-
νοποιοῦν τοὺς χωρικοὺς, καὶ τὰ σταφυλὰ ἀρξοῦν
πολύ νὰ ὠριμάσουν. Ὑστερὰ ἀπὸ τριάντα χρόνια σὲ
χωριό φέτος φτιάσανε καὶ ραμὶ. Ἀπερίγραπτη ἦταν
ἡ χαρὰ μας, ὅταν ὁ γράφων ματὶ μὲ τὸ παπὰ,
κατὰ τὸ ἔθιμο τοῦ χωριοῦ, δοῦίμασαν εἰς πρῶ-
τες ραμοσθαλιές. Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη εὐτυχία
ἀπὸ τοῦ νὰ σὴ κανένας μέσα σὲν ἀπέραντη
ὀμορφιὰ τοῦ λαιμοῦ μας ποικισμοῦ. Νὰ γεύεσαι
εἰς ραμοσθαλιές τῶν ἐθίμων καὶ παραδόσεων τῆς
φυλῆς μας, ποὺ εἰς δημιουργήσαν τριάντα αἰῶ-
νες πολυῦμάνους ζωῆς πάνω σὲ τοῦτη τὴν
παράξενη γῆ τῆς Γῆς.

ΖΩΓΓΑΝΑΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ

ΣΤ. 3.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Εὐώ κάτω μέρος λέγεται κουτσορι θύει πρὸς τὸ πιάνο καὶ
 ἄνω. Ἀπὸ τὸ κουτσορι μέχρι τὴν εὐρύτητα πρὸς τὰ λαβὰ
 λέγεται σταυράρι. Στὴ θύκη τοῦ σταυραρίου ὑφάρζει ἡ
 ὑποκλήθρη. Αὐτὸ πρὸς εὐρύτητα τὸ κουτσορι καὶ τὸ σταυράρι
 λέγεται σπᾶθλη. Στὴς πλευρὰς τοῦ κουτσορίου ὑφάρζει
 τὸ παράθυρο (φερό) καὶ νὰ ἐκπορῇ τὸ αἶμα.

ΣΤ. 4 Ὑνὸ εἶδος φορτῶν ὑφάρζει ἐν τῷ τοίχῳ. Ἐξωτερικὰ φέ-
 ρει ξύλινες δένδρας ἐνὶ κάτω μέρος πρὸς τὸν ἰσχυρὸν (λαβὰ)
 καὶ πρὸς λαβὰ ἀπὸ ἄνω εὐρύτητα πρὸς σταυράρι.

ΣΤ. 12 4 Σπυρία περνᾷ ἐνὶ λαβὰ ἀπὸ τὸ
 πρὸ καὶ συμπιέσθαι. Ἐξωτερικὰ τὸ βαλάντι ἐνὶ ἑξῆς
 καὶ αὐτὸ συμπιέσθαι καὶ πρὸς τὴν κοιλίαν τοῦ ξύλου

Δύο ἀμφοτέρωθεν δένονται πρὸς τὸν ἰσχυρὸν καὶ τὸ βαλάντι καὶ
 ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸν τὸ βαλάντι (ξύλινον) δένονται πρὸς τὸ
 ἰσχυρὸν καὶ πρὸς τὸν ἰσχυρὸν καὶ πρὸς τὸν ἰσχυρὸν.

Τραγούδια του Δέρου.

(Θεοράτιο)

1- «Ηλιε, γιατί μὲς ἄρχοντες κ' ἄρχας νὰ βασιλεύῃς.
 ἔε καθαρῆσαι ἡ ἔργατιά σ'ε βλαβερὰ εἰς ὁ υἱός σου.
 ἔε βλαβερὸν μικρὰ παιδιά π' ἄρχουν νὰ δαύν τ' ἰσμήν.
 ἔε βλαβερὰ εἰς μιά χῆρα, μιά κακομοιριασμένη,
 ποὺ δέρισε θυπόλυτον, νηοτιά καὶ διεσπέρην
 δίχως φῶς, δίχως νερό, δίχως ὕα να μὲν δάτο!»

2- Μὰνα μὲ κακοπάντρεφες καὶ μ' ἔδωσες σὲ ξένα.
 ἔχω σ' οὐς καὶ πούς δὲ βασῶς τ' ἐδὲν νερό δὲν γίνω.
 ἔδω πρυχὸνα δὲ λαλεῖ καὶ καὶ καὶ δὲν τὸ λέει.
 Τὸ λέει μιά κακὴ βίαια, μιά κακὴ βίαια,
 ποὺ ἔχει ὄντα σὲ ξένους καὶ γιὰ ξένους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτον ἐκδόσιν

«Διποικίλ Τραγούδια» ἡμερομηνία Ἀπριλίου.

ΖΑΙΣΟΝΕ ΤΗΣ ΕΠΡΟΧΗΣ

1 μινάτο = βοῦδα